

2. Del af Erindringer fra Bjødstrup

Øster Bjødstrup er en gammel gård og var i sin tid Herredsfoged gård. Her boede Herredsfogeden for Hammerum Herred. Helt til jeg tror 1906 var Herredsfogeden politimanden der havde bemyndigelse til at køre ud og lave undersøgelser ved, mord, ildebrand, ulovligheder, som kom til hans kendskab. Han var også kongens mand, som i tilfælde af krig, skulle samle en Hær.

Går jeg langt tilbage så var min mormor efterkommer af Herredsfoged Barfod. Der er på nettet skrevet meget om Ø. Bjødstrup, så jeg vil ikke genskrive. Jeg vil holde mig til hvad jeg husker og hvad jeg har fået fortalt. Hvis jeg i mine erindringer kommer til at træde personer over tæerne, så må i undskylde.

Ø. Bjødstrup blev kraftig udstykket omkring 1920. Ser man på matrikel kort fra den tid, gik jorden fra bækken til Ikast sogn, ned over Agerskov i nord og i syd til Hesselbjerg gård. mod vest var skellet mod Vester Bjødstrups jord. Der må have været omkring 200 til 250 td. l. Hvilket ikke er meget i Midtjylland, men med den frodige lerjord var det en stor proprietærgård.

Jeg har været på biblioteket og lånt en bog om Ikast sogn. Bogen beskriver alle matrikler med en gård. Den fortæller hvem der har ejet gården lige fra gården blev bygget. Det ville være interessant at finde en lignende bog over Gjellerup sogn. Jeg har en, men den giver kun et nutidsbillede i omkring 1953, hvor bogen udkom. Bogen kan læses på nettet. Far skrev op til mig, hvem han husker som nabo fra han kom til Bjødstrup i 1925.

Nedenstående en "liste" over de gårde som far og mor kom sammen med.

De husmandsejendomme der blev bygget omkring 1920 var fra øst. Viggo og Sigrid Hansen, senere ??????. Gården ved siden af var Ejvind og Stine Hansen, gården hed Mosegård og den er en gammel selvejergård. Den næst var ejet af Lille Niels og siden hans søn Niels Nielsen. Derefter kom Sigvald og Oline Nørtoft Hansen. Den næste var Søren Michael, hvis kone døde tidligt og han fik en husbestyrerinde. Den næste efter vejkrydset var skorstensfejermester Otto Nielsen, som solgte Harald Hjørnholm. Syd for lå Laurids og Elly Lausen og ved siden af vores Bygget af Farfar Jens Steensberg, siden Farmor Maren og så min far Frede. Syd for Bjødstrup lå Valdemar og ??? + Madsen og lidt syd for Hans Vinther. Længere oppe på bakken lå ??? og Margrethe Østergård, senere var det Ludvig ??????. Alle nævnte gårde var udstykket fra Ø. Bjødstrup. På modsat side af vejen lå Ejner og Henny Laursens ejendom. På vestsiden af Ø. Bjødstrup lå Vester Bjødstrup. Ser man på matrikel nr., så må Ø. Bjødstrup være ældst. På Vester Bjødstrup boede Peder Rønnow. Ved teglværket lå ÅgeLaursens ejendom og nord på Jens og ?? Gammelgård, senere Peder Sørensen. I Hesselbjerg, var der Kresten og Agnete Skovhus i gården Mosegård. Ovenfor boede min Gudmor Margrethe og Niels Anton Nielsen, senere deres søn. Øst for boede familien Blåbjerg. Nedenfor bakken lå den gamle gård af Jens Lyngholm og i min tid Mikael Bak og siden deres søn Svend Bak.

Far var skrap til at regne og lave regnskab. Han kom derfor i mange bestyrelser og de fleste som kasserer. Han var meget retfærdig indstillet og talte ikke selv små fejl. Da han blev kasser for Hammerum Mejeri, opdagede han at Landbrugs skolen fik én øre mere for mælk end andre. Det gav ballade i sognet og forstanderen blev kaldt ind til forklaring.

Vores gård "TEGLVANG" i 1925. Det er Frede med harven og hans mor Maren Skree Steensberg, har travlt med at "binde huser". En tjenestepige ser til og hunden LUX er også tilstede under gavlvinduet. Bemærk radioantennen fra en skorsten til begge lade gavle, med den kunne han høre Radio Berlin før Kalundborg langbølgesenderen kom i gang. Farmor Maren er fra Skree i Ørre, som blev bygget af mine forfædre i 1606 og været i slægten siden til min granfætter Svend Pedersen solgte den omkring 1999. Min Farfar Jens Steensberg flyttede fra Li. Stensbjerg i Sinding, som han og Maren byggede da de blev gift. Jens var født på Stensbjerg i Sinding, som familien havde fra ca. 1770. Jens købte jorden til Teglvang af Søren Mikkelsen.

Se nedenstående foto af Jens Steensberg

Nu er Teglvang væk og der ligger en rundkørsel over jorden. Stuehuset lå mellem motorvejen og rampen op til HI-Park i østgående retning. Med kort trik har jeg lagt to kort over hinanden og markeret både Teglvang og skel. De nuværende vandhuller var de ler grave jeg legede i som barn, teglværket lå under den nordlige rundkørsel, man mener den er revet ned omkring 1880. Det er en skam at Herning Kommune har lagt et industriområde på Hammerum Herreds bedste jord, som strækker sig fra Lægsgårdene i øst til det nuværende teglværks ruin. Vejen, N. O. Hansensvej ligger hen over Teglvangs jord og ender i syd i det vi kaldte "Mamrelund" (Adams Hjem) Men kommuneingeniøren, vidst nok ikke hvor fredfyldt der var i "Mamrelund". Far var god til at male og tegne og han lavede mange gode karikatur tegninger af N. O. Hansen. Frede Steensberg døde i 1993 og er begravet på Hammerum kirkegård. Jeg tror Farfar var med til bygning af Valmenighedskirken. Primusmotor præsten kom jo fra hans hjemsgn Sinding. Jeg og min kone har bestilt en "grund" på Kirkegården i Hammerum, hvornår den skal bruges ved vi ikke.

Der kom vekselstrøm til Bjødstrup i 1936. Far blev formand for transformatorforeningen, som leverede strøm til ca. de gårde jeg omtalte på side 1. I tordennejr måtte han på cykel op til Bjødstrup, hvor tårnet med transformatoren stod, for at skifte sikring. Da jeg blev 11 år blev jeg sendt rundt for at læse måler af og det blev ført ind på et stort ark i en kassebog. Der kunne far se om en gård brugte det samme mængde KWh hvert år. Vi fandt en der snød og far og en mere tog hen og fandt en ledning uden om måleren.

Frede Steensberg havde lyst til kunst og havde været flittig låner på Herning bibliotek. En sommer gik trafikken mellem Hammerum og Ikast over Bjødstrup, fordi de udvidede hovedvej 15. Frede havde netop færdiggjort en model af Manneken Pis i Brussels, som han ofte havde øvet sig i at tegne. Drengen kom op ved en vindmølle der trak vand op til kvierne ved Mamrelund. Der stod den hele sommeren og tissede i kviernes vandkar. Der var selvsagt mange biler der stoppede op og tog billeder og både TV og radio kom forbi Teglvang for at høre hvem "kunstneren" var.

Frede syntes det var morsomt at få folk på farten til at stoppe op og tænke på lidt andet. Han gik derfor i gang med at lave Rebecca ved brønden fra Det Gamle Testamente. Min storesøster lagde ansigt til med en gips afstøbning og Frede tog til Herning for på gaden at studere pigernes ører og hals. Det blev overskriften i Herning Folkeblad. Rebecca blev året efter stilet op ved brønden og en masonit figur af en kamel ved siden af med teksten "Jeg vil også vande dine kameler". Rebecca stod med en krukke, hvor vandet løb ud af og ned i kviernes vandkar. Den trak også folk til den sommer. Folk ville vide om Frede var religiøs, men det var han ikke specielt, men han kunne det meste af biblen med citater fra Det Nye Testamente. Et par år efter fik han en ny ide, han holdt meget af middagskoncerten fra Vivex og der spillede de ofte Hans Peter Nielsens "Skovtrolden". Frede gik i gang med at lave Skovtrolden sådan som han forestillede ham. Der blev sat blinklys inden i så troldens øjne blinkede. Troldens øjne var bunden af ølglas. Han var en rigtig trold og blev sat op ved vejen nederst i køkkenhaven.

Frede gik også meget op i samfunds spørgsmål og han var altid parat til en god diskussion, naboer troede ofte han ville overbevise dem, men frede diskuterede for debattens skyld. Hans gård blev dog ikke forsømt af den grund. Han var god til at planlægge arbejdet og få jorden passet efter vejret og ikke hvornår der var tid. Han hørte altid den store Vejrmedling kl. 08 45. Så kunne han planlægge efter det.

Hans kone Sørine var han meget kærlig ved og han kørte aldrig til Hammerum uden at kysse hende farvel.

Frede Stensberg, i Bjødstrup, født i Sinding 1904